



Jurisprudentie

AANSPRAKELIJKHEIDSRECHT

Rb. Gelderland 19 augustus 2015

ECLI:NL:RBGEL:2015:5316 (*eiseres (ponyrijdster)/eigenaar paardenstal*)

Inleiding

Op 27 april 2012 heeft eiseres, een vijftienjarige ponyrijdster, een proefrit gemaakt op een vierjarige pony bij gedaagde. Gedaagde is eigenaar van een paardenstal. Tijdens deze rit heeft eiseres besloten een zogenaamde 'diagonaal' in te zetten. Halverwege deze handelingen is de pony gaan galopperen en heeft de pony een onverwachte beweging gemaakt. Hierbij is eiseres uit het zadel geworpen en tegen het hekwerk terechtgekomen. Ze heeft daarbij letsel opgelopen, maar uit de conceptrapportage blijkt dat er sprake is van 0% blijvende invaliditeit. Later is dit aangepast naar 2-3% nu blijkt dat er sprake is van een permanent beenlengteverschil van 2 centimeter.

Eiseres vordert een verklaring voor recht dat gedaagde aansprakelijk is voor de geleden schade en de nog te lijden materiële en immateriële schade als gevolg van het ongeval. Zij vordert een voorschotbedrag van € 15 000 en veroordeling in de proceskosten. De vordering is gebaseerd op artikel 6:179 BW. De 'lancering' van eiseres is het gevolg van de eigen energie van de pony. Er is geen sprake geweest van risico aanvaardend gedrag, dan wel eigen schuld aan de kant van eiseres. Het exonerationbeding waar gedaagde zich op beroept is vooraf niet getoond, bovendien is het beding onredelijk bezwarend en op grond van de wet vernietigbaar, aldus eiseres.

Gedaagde voert verweer en stelt dat is gemeld dat sprake is van een vrij onervaren zadelmakke pony van vier jaar oud. Eiseres zou de pony hebben laten schrikken. Het eigen gedrag van eiseres heeft ertoe geleid dat ze van de pony is gevallen en niet de eigen energie van de pony. Verder kan het exonerationbeding niet als onredelijk bezwarend worden gekwalificeerd. Wanneer, subsidiair, alsnog de eigen energie van de pony zou worden aangenomen, beroept gedaagde zich op eigen schuld van eiseres, zodat hij slechts tot maximaal 30% van de schade aansprakelijk gehouden kan worden.

Beoordeling

De rechtbank oordeelt dat gedaagde niet heeft onderbouwd dat eiseres op de borden met het exonerationbeding is gewezen. Nu de bordjes op de staldeuren zijn geplaatst waar eiseres niet is geweest, kan niet worden aangenomen dat zij deze heeft gezien. Als eiseres deze wel had gezien kan niet worden aangenomen dat een vijftienjarige begrijpt wat met die tekst wordt bedoeld. Op grond van artikel 6:237 aanhef en onder f BW kan een beroep worden gedaan op vernietiging van het exonerationbeding. Als een beding in de algemene voorwaarden een partij geheel of gedeeltelijk bevrijdt van een wettelijke verplichting tot betaling van schadevergoeding, wordt vermoed dat dit beding onredelijk bezwarend is. Volgens gedaagde zou het beding niet onredelijk bezwarend zijn nu het niet mogelijk was om zich voor het risico van ongevallen te verzekeren. De rechtbank oordeelt dat dit geen valide argument is, nu blijkt dat het wel degelijk mogelijk is om een verzekering af te sluiten voor het risico van ongevallen. Het exonerationbeding wordt derhalve als onredelijk bezwarend gekwalificeerd.

Het verweer van gedaagde ten aanzien van de aansprakelijkheid ziet erop dat er geen sprake zou zijn van verwijtbaarheid dan wel onzorgvuldigheid. De rechtbank oordeelt dat de aansprakelijkheid daar niet op is gebaseerd, maar op het feit dat het risico dat schuilt in de eigen energie van de pony voor rekening van gedaagde komt op grond van artikel 6:179 BW. Geoordeeld wordt dat de oorzaak van het ongeluk een combinatie is van omstandigheden, waaronder ook de reactie van de pony. Gedaagde is daarom aansprakelijk jegens eiseres op grond van artikel 6:179 BW. Geoordeeld moet worden of een deel van de schade op basis van eigen schuld voor rekening van eiseres kan komen. Gesteld noch gebleken is dat eiseres is kenbaar gemaakt dat ze zich moest beperken tot stap en draf. Toch mag op basis van de ervaring van eiseres worden geconcludeerd dat ze op de hoogte was van de risico's die zijn verbonden aan het rijden op een onervaren jonge pony.

Beslissing

De rechtbank oordeelt dat op basis van de ervaring van eiseres een deel van de schade voor eigen rekening komt. Op basis van de billijkheid komt de schadeverdeling op

67% voor gedaagde en 33% voor eiseres. Het gevorderde voorschot wordt niet toegewezen nu er geen sprake is van een op voorhand voor toewijzing vatbaar bedrag. Gedaagde wordt als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij veroordeeld in de proceskosten.

ARBEIDSRECHT

Hof Arnhem-Leeuwarden 20 oktober 2015

ECLI:NL:GHARL:2015:7915 (*appellant (assistent-scheidsrechter betaald voetbal)/Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB)*)

Inleiding

Appellant, (assistent-)scheidsrechter in het betaald voetbal, is sinds juli 2004 werkzaam bij de KNVB. Op 1 augustus 2008 hebben partijen een arbeidsovereenkomst gesloten voor bepaalde tijd. Aansluitend volgen nog twee overeenkomsten met een totale looptijd van bijna vijf jaar. Op de arbeidsovereenkomst is de cao voor (assistent-)scheidsrechters betaald voetbal van toepassing. In artikel 5 lid 4 van de cao is een verruiming van de ketenregeling overeengekomen.

Tijdens functioneringsgesprekken op 10 december 2012 en 26 maart 2013 is besproken dat de arbeidsovereenkomst op 30 juni 2013 van rechtswege zou eindigen. Appellant heeft tijdens deze gesprekken aangegeven graag als (assistent-)scheidsrechter te willen blijven functioneren en is het niet eens met de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Appellant vordert voortzetting van de arbeidsovereenkomst, alsmede dat de KNVB hem op de seniorlijst van scheidsrechters plaatst, alsmede achterstallig en toekomstig loon. In eerste aanleg heeft de kantonrechter in het bestreden vonnis het verweer van de KNVB, dat de arbeidsovereenkomst op 30 juni 2013 is geëindigd, verworpen en de vorderingen van appellant afgewezen. Zowel appellant als de KNVB gaan in hoger beroep.

Beoordeling

Het hof oordeelt dat appellant niet ondubbelzinnig en duidelijk heeft verklaard dat hij instemt met de beëindiging van de arbeidsovereenkomst op 30 juni 2013. Daarnaast is het hof van mening dat het beroep van de KNVB op artikel 7:668a lid 5 (oud) en artikel 5 lid 4 van de cao in strijd is met goed werkgeverschap. Hoewel pas in 2008 een arbeidsovereenkomst is gesloten tussen partijen, is appellant al sinds 2004 werkzaam voor de KNVB. Het hof is van mening dat deze eerste periode wel degelijk van belang is, omdat toen al een contractuele band bestond tussen partijen. Het feit dat appellant op 30 juni 2013 al negen jaar voor de KNVB heeft gefunctioneerd, dient bij de beoordeling van de zaak te worden meegewogen. Verder acht het hof van belang dat artikel 7:668a BW per 1 juli 2015 is gewijzigd. Hoewel op dit geschil oud recht van toepassing is, acht het hof niet zonder belang dat in het op 1 juli 2015 in werking getre-

den artikel om de vrijheid van cao-partijen af te wijken van de ketenregeling in duur is beperkt tot maximaal 48 maanden. Dit is aanzienlijk korter dan de hiervoor genoemde negen jaar en ook korter dan de bijna vijf jaar, die appellant op basis van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd voor de KNVB heeft gewerkt. Verder moet ook uit de overeenkomst of regeling blijken dat voor bij die overeenkomst of regeling te bepalen functies of functiegroepen de intrinsieke aard van de bedrijfsvoering deze verlenging of verhoging vereist. In dat kader heeft de KNVB (slechts) gewezen op de gewenste flexibiliteit in de doorgroei van (assistent-)scheidsrechters. Waarom dit doel niet zou kunnen worden bereikt door beëindiging/opzegging van met oudere scheidsrechters gesloten arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd, maakt de KNVB niet duidelijk.

Het hof oordeelt dat er sprake is van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd die niet is geëindigd op 30 juni 2013. KNVB had daarom het loon van appellant conform zijn functie als senior assistent-scheidsrechter dienen door te betalen. De hoogte van het gevorderde bedrag is niet bestreden door de KNVB. De vorderingen van appellant worden toegewezen.

Beslissing

Het hof heeft het vonnis in kort geding van de kantonrechter vernietigd en veroordeelt de KNVB om appellant op de lijst van senior assistent-scheidsrechters te plaatsen. Tevens wordt de KNVB veroordeeld om de aan appellant op basis van de arbeidsovereenkomst toekomende bedragen te voldoen. De vorderingen van de KNVB worden afgewezen en de KNVB wordt in de proces- en nakosten veroordeeld.

Rb. Limburg 3 februari 2016

ECLI:NL:RBLIM:2016:868 (*Eiser/Roda JC B.V. (Roda JC)*)

Inleiding

Roda JC B.V. (Roda JC) is een betaaldvoetbalorganisatie (hierna: bvo), waarvan alle aandelen worden gehouden door Holding Roda Kerkrade N.V. (HRK). Bij HRK is een Raad van Commissarissen (RvC) aangesteld die bestaat uit vier commissarissen. De aandelen in het kapitaal van HRK zijn gecertificeerd en worden beheerd door de Stichting Administratiekantoor Holding Kerkrade N.V. (STAK). Verder houdt de Stichting Roda JC de overgrote meerderheid van de certificaten. Het bestuur van STAK en het bestuur van de Stichting Roda JC bestaat uit dezelfde vier personen. Eiser was sinds 1 mei 2011 krachtens arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd werkzaam als commercieel/algemeen directeur van Roda JC. Hiervoor was hij ruim een jaar werkzaam als commercieel directeur van Roda JC. Eiser is met ingang van 1 mei 2011 benoemd tot statutair bestuurder van zowel Roda JC als HRK.

Eind 2013 heeft de RvC opdracht gegeven tot uitvoering van een medewerkerstevredenheidsonderzoek (mto). Van de resultaten is een rapport gemaakt dat nooit

openbaar is gemaakt of door eiser is ingezien. Op 21 februari 2014 zijn de conclusies van het mto besproken met eiser door de leden van de RvC en de STAK, waarna eiser is aangebleven in zijn functie.

Op 31 maart 2014 vond een RvC-vergadering plaats, waarin eiser is aangesproken over de manier waarop hij de dienstverbanden met twee werknemers had afgewikkeld. Op 8 en 18 april 2014 heeft eiser informele gesprekken gevoerd met een van de leden van de RvC. In de RvC-vergadering van 22 april 2014 is nader gesproken over de manier waarop eiser de dienstverbanden met de eerdergenoemde werknemers heeft afgewikkeld. Eiser heeft deze vergadering voortijdig verlaten. Op 26 april 2014 heeft eiser een e-mail gestuurd aan de RvC, de STAK en aan de twee directieleden die samen met eiser de directie vormden. In deze e-mail stond onder andere dat eiser merkte dat het vertrouwen in hem serieuze deuken had opgelopen en dat de conclusie tijdens de gesprekken op 8 en 18 april en tijdens de RvC-vergadering op 22 april 2014 was dat er geen goede basis is om met elkaar verder te gaan. Daarbij heeft eiser benadrukt dat niet mocht worden geconcludeerd dat eiser zijn baan wilde opzeggen, heeft hij de vergadering voortijdig verlaten, zodat vergaderd kon worden over een oplossing.

Roda JC is op 3 mei 2014 gedegradeerd naar de Jupiler League. Op 5 mei 2014 hebben eiser en een commissaris gesproken over een vertrekregeling, maar er is geen overeenstemming bereikt. Op 12 mei 2014 is eiser in de vergadering van de RvC voor drie maanden geschorst als statutair bestuurder van HRK en van Roda JC. Kort daarna zijn alle leden van de RvC teruggetreden. Op 31 juli 2014 heeft een algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) plaatsgevonden waarbij het besluit om eiser als statutair bestuurder van HRK en Roda JC te ontslaan op de agenda stond. Eiser was hierbij aanwezig. Bij besluiten van 31 juli 2014 is eiser als statutair bestuurder van zowel Roda JC als HRK ontslagen. Aansluitend aan de AvA is een opzeggingsbrief d.d. 31 juli 2014 aan eiser overhandigd waarin zijn arbeidsovereenkomst is opgezegd tegen 1 februari 2015. Tot die datum werd eiser vrijgesteld van werkzaamheden. In deze brief werden de ontslagredenen vermeld en stond dat het ontslag als statutair bestuurder volgens vaste rechtspraak het einde van de arbeidsovereenkomst met zich meebracht. In de brief stond verder dat HRK en Roda JC geen aanleiding zagen om boven op de overeengekomen afvloeiingsregeling, een aanvullende vergoeding in verband met het ontslag toe te kennen.

Roda JC heeft op 28 juli 2014 toestemming gevraagd aan het UWV voor de opzegging voor zover dit vereist was. Primair op grond van bedrijfseconomische redenen en subsidiair op basis van een verstoorde arbeidsrelatie. Op 24 december 2014 heeft het UWV geoordeeld dat de bedrijfseconomische reden door Roda JC aannemelijk is gemaakt. Toestemming is daarom verleend (voor zover vereist).

Eiser vordert om bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad: voor recht te verklaren dat de opzegging van de arbeidsovereenkomst kennelijk onredelijk is in de zin van artikel 7:681 BW; Roda JC te veroordelen om aan eiser een schadevergoeding als bedoeld in artikel 7:681 BW te betalen van € 323 263,59 bruto vermeerderd met € 10 000 netto als immateriële schadevergoeding; Roda JC te veroordelen deze bedragen op zodanige wijze te betalen als eiser zal aangeven; Roda JC te veroordelen om een bedrag van € 32 250 bruto te betalen voor openstaande vakantiedagen, vermeerderd met de wettelijke verhoging van 50% en vermeerderd met wettelijke rente; Roda JC te veroordelen tot vergoeding van de door eiser gemaakte kosten van (buitengerechtelijke) rechtsbijstand tot een bedrag van € 31 039,17; Roda JC te veroordelen in de kosten van dit geding.

Beoordeling

Eiser heeft geen vorderingen ingesteld op basis van de vernietigbaarheid van de opzegging van de arbeidsovereenkomst. Daarom zal alleen geoordeeld worden of het ontslag als statutair bestuurder, met gevolgen voor de positie als werknemer, als kennelijk onredelijk moet worden aangemerkt. Hierbij wordt getoetst aan artikel 7:681 BW, zoals van toepassing voor de inwerkingtreding van de Wwz.

Eiser stelt dat de reorganisatie niet de echte reden voor zijn ontslag was, maar dat iemand opgeofferd diende te worden ná de degradatie en dat hij dit was. De rechtbank overweegt dat een valse reden een niet bestaande reden is en dat een voorgewende reden een bestaande reden is die niet de werkelijke ontslaggrond is. De ontslagredenen zijn kort gezegd dat: i) Roda JC op korte termijn diende te reorganiseren en ii) dat in de nieuwe organisatiestructuur geen plek meer was voor eiser door de ontstane vertrouwensbreuk, het feit dat hij onvoldoende draagvlak had en het ontbreken van de benodigde financiële kwaliteit.

Dat reden ad i) als verrassing kwam voor eiser, vindt geen steun in de feitelijke gang van zaken en dit maakt niet dat sprake is van een valse of voorgewende reden. Ditzelfde geldt ook voor ad ii), zeker gezien de e-mail van 26 april 2014, waarin eiser aangeeft dat er geen goede basis is om samen verder te gaan. Uit het besluit van 12 mei 2014 om eiser te schorsen blijkt dat Roda JC 'als gevolg van de degradatie (...) zowel sportief als financieel voor grote uitdagingen staat nu als gevolg van de degradatie de inkomsten van Roda zeer fors zullen dalen. Als gevolg van deze daling zijn ingrijpende maatregelen nodig.' Roda JC heeft naast de reorganisatie ook steeds de vertrouwensbreuk aan de opzegging ten grondslag gelegd in haar ontslagbesluiten. Dat de reorganisatie niet de werkelijke reden zou zijn voor het ontslag is niet komen vast te staan. Door Roda JC is onweersproken gesteld dat de directie is teruggebracht van drie naar twee personen. Ook de beslissing van het UWV dat voldoende aannemelijk is dat er een bedrijfseconomische ontslagreden is, is een belangrijke aanwijzing voor aan-

wezigheid van deze bedrijfseconomische redenen. Roda JC heeft voldoende toegelicht hoe zij na de degradatie de continuïteit heeft willen waarborgen. Dit blijkt ook uit de begroting na de degradatie. De rechtbank oordeelt dat niet is komen vast te staan dat de opzegging onder opgave van valse of voorgewende reden is geschied.

Eiser stelt daarnaast dat de reorganisatie niet tot zijn ontslag zou moeten leiden. Zijn functie is volgens hem niet vervallen en hij voldoet aan de functie-eisen.

Naast het feit dat Roda JC van een drie- naar een twee-hoofdige directie is gegaan, zijn de commerciële activiteiten door Roda JC uitbesteed aan sportmarketingbureau Sportfive Netherlands B.V. De rechtbank oordeelt dat het Roda JC vrijstaat om haar organisatie in te richten op een wijze zoals zij dat goeddunkt. Dat Roda JC hierbij grenzen van goed werkgeverschap zou hebben overschreden is niet komen vast te staan. Het betoog dat de functie van commercieel directeur niet is komen te vervallen, wordt niet gevolgd. Verder is het aan Roda JC om een algemeen/financieel directeur te benoemen met meer financiële kennis en ervaring dan die bij eiser door Roda JC aanwezig wordt verondersteld.

Eiser heeft ook gesteld dat de gevolgen van de opzegging van de arbeidsovereenkomst voor hem te ernstig zijn in vergelijking met het belang van Roda JC bij die opzegging (het gevolgcriterium). De rechtbank zal bij deze toets de bijzondere positie van eiser als statutair bestuurder in vergelijking met die van een gewone werknemer meewegen. Een statutair bestuurder heeft namelijk een hoger afbreukrisico. De rechtbank oordeelt dat het verhoogde afbreukrisico in dit geval is verdisconteerd in het (ten opzichte van zijn vorige functie binnen Roda JC) aanzienlijk gestegen basisloon én de langere opzegtermijn. Ook is het loon van eiser van 12 mei 2014 tot 1 februari 2015 doorbetaald, met behoud van de overige arbeidsvoorwaarden en onder vrijstelling van werkzaamheden. Eiser had in deze periode op zoek kunnen gaan naar een andere functie. Van Roda JC kon in alle redelijkheid niet worden gevergd dat zij daarnaast nog andere (financiële) voorzieningen moest treffen om de gevolgen voor eiser te verzachten. Eiser voert voorts aan dat hij door de negatieve publiciteit die is ontstaan, zwaar besmet is geraakt, waardoor hij in de toekomst moeilijk een nieuwe baan zal vinden. Roda JC heeft in diverse uitingen in de pers neutrale bewoordingen gekozen en heeft daarbij niet de grenzen van een goede werkgever overschreden. Roda JC kan daarom geen verwijt worden gemaakt. De conclusie is dat de gevolgen voor de opzegging voor eiser niet te ernstig zijn in vergelijking met het belang van Roda JC.

Tot slot kijkt de rechtbank naar bijzondere omstandigheden. De rechtbank oordeelt het op de weg van Roda JC had gelegen om eiser (al dan niet in geanonimiseerde vorm) algehele inzage in het mto te geven. Het niet delen van het mto met eiser levert echter geen zodanige bijzon-

dere omstandigheid op dat deze enkele omstandigheid zou leiden tot een kennelijk onredelijke opzegging. Roda JC heeft in elk geval de conclusies van het mto met eiser besproken. Voor eiser was voldoende duidelijk op welke punten hij zijn functioneren en gedrag moest verbeteren. De gang van zaken omtrent het mto levert daarom geen bijzondere omstandigheid op.

Eiser stelt tot slot dat hij recht heeft op uitbetaling van een aantal vakantiedagen. Roda JC betwist dit. De rechtbank oordeelt dat eiser recht heeft op in totaal 54,083 vakantiedagen.

Beslissing

De rechtbank concludeert dat gezien alle omstandigheden van het geval de conclusie is dat geen sprake is van een kennelijk onredelijke opzegging. De vorderingen die hierop rusten worden afgewezen. De rechtbank veroordeelt Roda JC om tegen bewijs van kwijting een bedrag te betalen van € 33 000 bruto inzake niet voldane vakantiedagen, te vermeerderen met de tot 15% gematigde wettelijke verhoging op grond van artikel 7:625 BW die € 4950 bruto bedraagt, de optelsom van deze bedragen te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 2 april 2015 tot aan de dag der algehele voldoening. Iedere procespartij zal zijn eigen kosten dragen, de rechtbank verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad en wijst het meer of anders gevorderde af.

BELASTINGRECHT

Hof van Justitie van de Europese Unie

ECLI:EU:C:2016:118 (*Europese Commissie (EC)/Koninkrijk der Nederlanden (NL)*)

Inleiding

Op grond van de EU-richtlijn 2006/112 (hierna: de richtlijn) is het verlenen van diensten in verband met de beoefening van sport of lichamelijke opvoeding door organisaties zonder winstoogmerk vrijgesteld van btw. Op 9 oktober 2009 heeft de Europese Commissie (EC) Nederland (NL) een aanmaningsbrief gestuurd, waarin zij NL verweet de krachtens de richtlijn op haar rustende verplichtingen niet te zijn nagekomen door ook btw-vrijstelling te verlenen voor de verhuur van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen aan leden van watersportverenigingen, voor activiteiten die niet kunnen worden gelijkgesteld met beoefening van sport of lichamelijke opvoeding. Ook verweet EC NL dat zij de werkingssfeer van vrijstelling verkleinde door deze te beperken tot leden van watersportverenigingen die voor hun dienstverlening geen gebruikmaken van een of meer personen die in dienstbetrekking zijn.

NL heeft dit betwist, waarna EC een met redenen omkleed advies heeft gestuurd, waarin zij vasthield aan het standpunt in de aanmaningsbrief. NL heeft de inhoud hiervan opnieuw betwist. EC bleef bij haar standpunt en heeft beroep ingesteld.

EC heeft het Hof verzocht vast te stellen dat NL de verplichtingen die op haar rusten krachtens de richtlijn niet is nagekomen door de vrijstelling uit de richtlijn enerzijds te ruim en anderzijds te strikt toe te passen.

Het standpunt van EC komt er in de kern op neer dat zij stelt dat hoewel bepaalde watergebonden activiteiten die worden beoefend met vaartuigen waarvoor lig- of bergplaatsen worden gehuurd sportbeoefening kunnen vormen, dit niet opgaat voor pleziervaart met een motorvaartuig op een kanaal in een stad. De eigenschappen van het vaartuig maken sommige vaartuigen geschikt voor sport en andere niet. Hierbij is van belang of de infrastructuur van aanlegplaatsen is ingericht om sportbeoefening mogelijk te maken.

Verder stelt EC dat NL een voorwaarde heeft toegevoegd die verder reikt dan in de richtlijn is bepaald. Volgens EC is niet bewezen dat anders een verstoring van de mededinging zou zijn ontstaan, zoals NL stelt, en is ook niet aangetoond dat de extra voorwaarde een dergelijke verstoring zou kunnen ondervangen.

NL is van mening dat het ter beschikking stellen van lig- en bergplaatsen voor vaartuigen nauw samenhangt met de beoefening van sport. Daarnaast betwist NL dat het type vaartuig doorslaggevend zou moeten zijn voor de vraag of de verhuur van een lig- of bergplaats een dienst is die nauw samenhangt met de beoefening van sport. Als rekening wordt gehouden met het type vaartuig, moet voor elk vaartuig de vraag worden gesteld hoe dit daadwerkelijk – voor sport of recreatie – wordt gebruikt. Een vaartuig kan op eenzelfde dag echter op beide wijzen worden gebruikt. Ook is NL van mening dat de infrastructuur van de lig- en bergplaatsen niet verschilt afhankelijk van of de betrokken vaartuigen voor sport dan wel recreatie worden gebruikt en of ze al dan niet zijn gemotoriseerd.

NL zegt verder dat zij gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid die in de richtlijn wordt toegekend aan lidstaten door activiteiten die mogelijkwerijs de mededinging verstoren ten nadele van btw-plichtige commerciële watersportondernemingen, uit te sluiten. De extra voorwaarde is volgens NL gerechtvaardigd, door de noodzaak onderscheid te maken tussen enerzijds de watersportverenigingen die volledig functioneren door vrijwilligers en anderzijds de watersportverenigingen die geen winst beogen, maar wel commercieel gericht zijn en concurreren met commerciële jachthavens.

Beoordeling

De richtlijn voorziet in vrijstellingen die tot doel hebben bepaalde activiteiten van algemeen belang te bevorderen. Alleen de belangen die zeer gedetailleerd zijn opgesomd en opgeschreven vallen hieronder. De bewoordingen waarin deze vrijstellingen zijn omschreven moeten strikt worden uitgelegd. De vrijstelling waar het in deze zaak om gaat, ziet op diensten die nauw samenhangen met de beoefening van sport of met lichamelijke opvoeding en die door non-profitinstellingen worden verricht. Hieruit vloeit voort dat niet alleen diensten die niet ge-

heel samenhangen met de beoefening van sport of met lichamelijke opvoeding, maar ook diensten die hier niet nauw mee samenhangen, niet onder deze vrijstelling vallen. NL erkent dat via de Nederlandse regelgeving de verhuur voor een lig- of bergplaats aan leden van verenigingen die hun vaartuig alleen recreatief of zelfs residentieel gebruiken, ook van btw wordt vrijgesteld. Het Hof stelt daarom vast dat NL verdergaat dan de richtlijn.

Het Hof zegt verder dat om een onderscheid te kunnen maken tussen het sportieve en recreatieve gebruik van de betrokken diensten, het gewenst is dat de nationale wetgever regels invoert die door de bevoegde autoriteiten eenvoudig kunnen worden gehandhaafd en gecontroleerd. De voorwaarden mogen geen betrekking hebben op de definitie van de inhoud van de vastgestelde vrijstellingen en kunnen daarom geen algemene vrijstelling van de verhuur van lig- en bergplaatsen rechtvaardigen. Dit geldt ook wanneer deze verhuur betrekking heeft op vaartuigen die door hun objectieve kenmerken ongeschikt zijn voor beoefening van sport of lichamelijke opvoeding. Dat het moeilijk is om onderscheid te maken tussen recreatief en sportief gebruik maakt hiervoor niet uit.

Op grond van de richtlijn is het lidstaten toegestaan de bedoelde vrijstellingen aan andere dan publiekrechtelijke instellingen van geval tot geval afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat deze vrijstellingen niet leiden tot verstoring van de mededinging ten nadele van btw-plichtige commerciële instellingen. Omdat deze mogelijkheid van geval tot geval moet worden bekeken, kunnen lidstaten geen algemene maatregelen nemen die vrijstellingen inperken. De betreffende vrijstelling kan alleen worden gegeven voor diensten die door instellingen zonder winstoogmerk worden verricht.

Hoewel de extra voorwaarde is toegevoegd om verstoring van de mededinging ten nadele van btw-plichtige commerciële ondernemingen in de watersport te voorkomen, moet toch worden vastgesteld dat de richtlijn een dergelijke voorwaarde niet toestaat. De voorwaarde dat non-profitinstellingen voor vrijstelling van btw geen gebruik mogen maken van een of meer personen die in dienstbetrekking werkzaam zijn, betreft zonder onderscheid alle non-profitinstellingen. NL beperkt de werkingssfeer van de vrijstelling die voortvloeit uit de richtlijn. De voorwaarde is dus onverenigbaar met bepaalde artikelen uit de richtlijn.

Het Hof acht het beroep van EC geheel gegrond.

Beslissing

Het Hof verklaart dat NL de verplichtingen die op haar rusten krachtens de richtlijn niet is nagekomen en veroordeelt NL in de kosten.